DOI: https://doi.org/10.53486/sstc2026.v2.16
CZU: [005.915:005.34]:657.15(478)

THE RELATIONSHIP BETWEEN ACCOUNTING AND FINANCE IN MANAGING FINANCIAL RISKS

RELAȚIA DINTRE CONTABILITATE ȘI FINANȚE ÎN GESTIONAREA RISCURILOR FINANCIARE

CEBOTARU Diana, studentă, specialitatea: Finanțe și Bănci
Academia de Studii Economice din Moldova, Republica Moldova Chișinău, str. Bănulescu-Bodoni 61, www.ase.md
e-mail autor: diana.cebotaru.pdst@ase.md

Abstract: *In an uncertain economic environment, managing financial risks is crucial for business stability. This paper explores the interdependent relationship between accounting and finance in this process. Accounting provides the essential financial data, while finance uses this information to assess risks and guide decision-making. Using a case study of S.R.L. "Chișinău-Gaz" for 2022–2024, the analysis evaluates liquidity, financial autonomy, and profitability. The findings reveal liquidity risks and fluctuating financial results, highlighting the need for integrated risk management. The study concludes that combining accounting insights with financial analysis enables more effective strategies to ensure long-term economic stability.*
Key words: *accounting; finance; financial risk; financial indicator; financial statements*
JEL CLASSIFICATION: G31, M41

INTRODUCERE

În condițiile economiei moderne, caracterizate prin incertitudine și schimbări rapide ale mediului economic, gestionarea riscurilor financiare reprezintă o componentă esențială a activității oricărei entități economice. Contabilitatea și finanțele au un rol important în asigurarea unei administrări eficiente a resurselor și în fundamentarea deciziilor economice.

Contabilitatea furnizează informații relevante privind situația patrimonială, rezultatele activității și fluxurile de numerar ale entității, constituind baza pentru analiza și evaluarea performanței acesteia. La rândul său, finanțele utilizează aceste informații pentru planificarea, controlul și administrarea resurselor, precum și pentru identificarea și evaluarea riscurilor care pot influența stabilitatea economică a organizației.

Astfel, relația dintre contabilitate și finanțe este esențială în procesul de gestionare a riscurilor, contribuind la asigurarea transparenței informațiilor economice și la luarea unor decizii eficiente.

Scopul studiului constă în evidențierea relației dintre contabilitate și administrarea capitalului în procesul de gestionare a riscurilor. În acest context, obiectivele cercetării vizează analiza rolului informațiilor contabile în evaluarea situației economice a entității, precum și identificarea principalelor riscuri care pot influența activitatea acesteia.

CONȚINUTUL DE BAZĂ

Contabilitatea reprezintă un domeniu esențial al științelor economice, având rolul de a furniza informații relevante pentru luarea deciziilor economico-financiare și pentru evaluarea performanței entităților economice. Potrivit art. 3 din Legea contabilității și raportării financiare nr. 287 din 15.12.2017, contabilitatea reprezintă un sistem de colectare, identificare, grupare, prelucrare, înregistrare, generalizare și prezentare a informațiilor privind elementele contabile ale unei entități. (Legea contabilității și raportării financiare, 2017).

Prin intermediul acestui sistem se asigură reflectarea fidelă a operațiunilor economice și financiare, precum și prezentarea corectă a situației patrimoniale și a rezultatelor activității economice.

În literatura de specialitate, contabilitatea financiară este definită ca un sistem de colectare, înregistrare, prelucrare și generalizare a informației privind existența și mișcarea activelor, capitalului propriu, datoriilor, veniturilor și cheltuielilor pentru întocmirea situațiilor financiare. Scopul

contabilității financiare constă în pregătirea și prezentarea informațiilor tuturor categoriilor de utilizatori interni și externi, prin intermediul situațiilor financiare. Obiectul de studiu al contabilității financiare îl constituie înregistrarea existenței și a modificărilor elementelor situațiilor financiare, astfel încât să fie reflectată fidel poziția financiară și performanța economică a entității. (Nederița, 2023).

Prin urmare, contabilitatea financiară furnizează baza informațională necesară pentru analiza situației economico-financiare și pentru identificarea riscurilor care pot afecta stabilitatea și continuitatea activității întreprinderii. Informațiile contabile constituie astfel un instrument esențial în relația cu finanțele, permițând luarea deciziilor economico-financiare corecte și gestionarea eficientă a resurselor.

Riscurile financiare în cadrul unei entități pot fi generate în interiorul sau exteriorul acesteia.

Astfel, riscurile financiare generate din interiorul unei entități provin, în principal, din decizii manageriale, procese interne și modul de utilizare a resurselor.

Printre riscurile generate de organizarea financiară pot fi enumerate:

- structură financiară dezechilibrată, caracterizată printr-un nivel ridicat al îndatorării, poate crește semnificativ probabilitatea de neplată și expune organizația la riscuri asociate efectului de levier;
- administrarea ineficientă a fluxurilor de numerar poate duce la lipsa lichidităților necesare pentru desfășurarea activităților curente;
- politicile de creditare prea relaxate acordate clienților pot genera întârzieri sau incapacitate de încasare a creanțelor;
- deciziile investiționale neadecvate, inclusiv plasarea capitalului în active cu randament scăzut, reduc eficiența utilizării resurselor financiare;
- lipsa unui control riguros asupra costurilor și cheltuielilor determină utilizarea ineficientă a fondurilor;
- apariția fraudelor interne sau a erorilor contabile afectează acuratețea informațiilor financiare și poate produce pierderi directe.
- Riscurile operaționale cu impact financiar se referă la:
- disfuncționalitățile în lanțul de aprovizionare pot conduce la creșterea costurilor și la afectarea continuității activității;
- litigiile și sancțiunile financiare generează pierderi neprevăzute și pot afecta stabilitatea economică a organizației;
- riscurile cibernetice pot duce la blocarea sistemelor de plată sau la pierderi financiare prin acces neautorizat la fonduri.

Riscurile financiare externe sunt determinate de factori din mediul economic, financiar și legislativ, asupra cărora entitatea are un control limitat, dar care îi pot influența semnificativ performanța, cum ar fi:

- fluctuațiile cursului valutar pot afecta suma veniturilor, costurilor sau datoriilor exprimate în valută, generând pierderi în cazul unor evoluții nefavorabile ale pieței;
- creșterea ratelor dobânzilor determină majorarea costurilor de finanțare, afectând profitabilitatea și capacitatea de rambursare a creditelor;
- scăderea prețurilor acțiunilor, mărfurilor sau materiilor prime poate reduce valoarea activelor deținute sau veniturile obținute, reflectând expunerea la riscul de piață;
- incapacitatea partenerilor sau a clienților de a-și onora obligațiile financiare conduce la pierderi și afectează fluxurile de numerar, fiind asociată riscului de credit sau de contrapartidă;
- crizele economice, perioadele de recesiune sau inflația ridicată influențează negativ cererea, costurile și stabilitatea financiară general;

- modificările legislative sau fiscale neașteptate pot genera costuri suplimentare sau pot impune adaptări rapide ale strategiilor financiare.

În ansamblu, aceste riscuri externe necesită monitorizare continuă și strategii de adaptare, întrucât nu pot fi eliminate, ci doar gestionate eficient.

Cele mai importante documente contabile și surse de informații utilizate pentru identificarea riscurilor financiare vor fi prezentate mai jos.

Tabelul 1. **Principalele documente contabile și surse informaționale pentru identificare riscurilor financiare**

Nr.	Documente contabile / Surse informaționale	Informații relevante pentru identificarea riscurilor financiare	Observații / Exemple practice
1	Situațiile financiare anuale (bilanț, situația de profit și pierdere, fluxuri de numerar)	Indicatori de lichiditate, solvabilitate, grad de îndatorare, profitabilitate, întârzieri la încasări / plăți	Raportări IFRS
2	Note explicative la Situațiile financiare	Politici contabile, angajamente financiare, datorii contingent, riscuri valutare / de dobândă dezvăluite	Secțiunea „Riscuri financiare” obligatorie în multe cazuri
3	Bugetul de venituri și cheltuieli + execuția bugetară	Devieri mari față de buget → semnale de risc (supraconsum, încasări slabe)	Lunar / trimestrial
4	Registrul riscurilor (sau Registrul riscurilor financiar-contabile)	Document central care înregistrează riscurile identificate, probabilitatea, impactul, proprietarul riscului	Doar în instituțiile publice
5	Raportările interne de trezorerie / cash-flow forecasting	Prognoze de lichiditate pe 3–12 luni - identifică goluri de numerar	Esențial pentru risc de lichiditate
6	Analize de senzitivitate / scenarii	Impactul variațiilor cursului, dobânzii, prețurilor asupra rezultatelor	Folosit de bănci și companii mari
7	Audit intern / rapoarte de audit extern	Constatații privind controlul intern financiar, fraude potențiale, puncte slabe în proceduri	Rapoarte anuale + follow-up

Sursa: elaborat de autor

Pe baza informațiilor prezentate mai sus, analiza situațiilor financiare ale entității permite evaluarea stabilității financiare, performanței economice și identificarea riscurilor care pot influența activitatea acesteia. Aceste date reprezintă instrumentul principal prin care finanțele pot lua decizii fundamentate și gestiona eficient resursele și riscurile financiare.

În continuare este prezentată evoluția principalelor elemente din situațiile financiare ale entității S.R.L.”Chișinău-Gaz” pentru perioada 2022-2024, în scopul evaluării poziției financiare și identificării potențialelor riscuri financiare.

Tabelul 2. Evoluția activelor și pasivelor ale S.R.L.”Chișinău-Gaz”, 2022-2024

Indicatori	**Anul 2022**	**Anul 2023**	**Anul 2024**
Active imobilizate	524 339 010	659 613 514	578 239 408
Active circulante	73 398 935	63 346 086	75 716 797
TOTAL ACTIVE	**597 737 945**	**722 959 600**	**653 956 205**
Capital propriu, din care:	291 926 005	320 035 318	317 998 767
- capital social	*142 473 277*	*142 473 277*	*142 473 277*
Datorii pe termen lung	6 992 067	6 429 172	3 167 392
Datorii curente	288 414 892	385 750 660	318 163 334
Provizioane	10 404 981	10 744 450	14 626 712
TOTAL PASIVE	**597 737 945**	**722 959 600**	**653 956 205**

Sursa: elaborat de autor în baza situațiilor financiare (Chișinău-Gaz, 2024)

Analizând datele prezentate în tabel, observăm evoluția coeficientului lichidității totale, care reprezintă raportul dintre activele circulante și datoriile curente și reflectă capacitatea entității de a-și achita obligațiile pe termen scurt (Țiriulnicova, 2004). Limita favorabilă a acestui indicator este cuprinsă între 1 și 2,5. În anul 2022 coeficientul lichidității totale a constituit 0,16 , în anul 2023- 0,24, iar în anul 2024- 0,25. Prin urmare, valorile indicatorului sunt sub nivelul optim recomandat, ceea ce indică existența unui risc de lichiditate, deoarece activele circulante nu sunt suficiente pentru acoperirea datoriilor curente.

Pe baza informațiilor din tabel determinăm rata autonomiei financiare, care exprimă ponderea capitalului propriu în totalul surselor financiare ale entității și reflectă gradul de independență financiară față de creditori. În anul 2022 rata autonomiei a constituit 0,49 , în anul 2023- 0,44 , iar în anul 2024- 0,49. Valorile acestui indicator evidențiază un nivel relativ stabil al autonomiei financiare, ceea ce indică că entitatea își susține o parte semnificativă a activității din surse proprii, reducând astfel riscul de dependență față de finanțarea externă.

Totodată, este relevantă rata corelației dintre activele nete și capitalul social, calculată ca raport între activele nete și capitalul social. Aceasta prezintă o tendință favorabilă, atingând valori de 2,05 în 2022, 2,25 în anul 2023 și 2,23 în anul 2024. Aceste valori superioare unității indică că activele nete acoperă integral capitalul social, reflectând o poziție financiară stabilă și un nivel redus al riscului patrimonial al entității.

Structura pasivelor indică o diminuare a datoriilor curente de la 385,7 milioane lei în anul 2023 la 318,1 milioane lei în anul 2024, fapt ce denotă o eficientizare a gestionării obligațiilor pe termen scurt. În același interval, creșterea provizioanelor de la 10,4 milioane lei în anul 2022 la 14,6 milioane lei în anul 2024 indică o evaluare prudentă și credibilă a riscurilor potențiale și a obligațiilor viitoare ale entității.

În Figura 1 este prezentată evoluția veniturilor și rezultatul financiar net în perioada 2022-2024, oferind o perspectivă clară asupra performanței economice și a riscurilor asociate activității financiare.

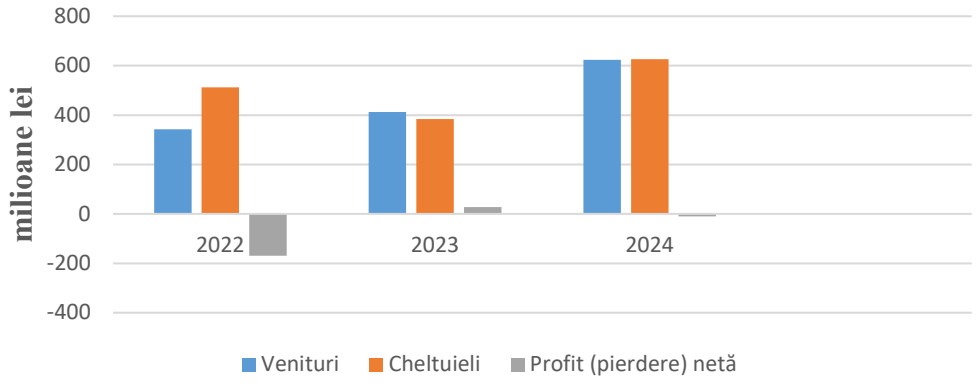

Figura 1. Evoluția veniturilor, cheltuielilor și rezultatului net al entității în perioada 2022-2024
Sursa: elaborat de autor în baza situațiilor financiare (Chișinău-Gaz, 2024)

Analizând datele din Figura 1, se observă că în anul 2022 entitatea a înregistrat venituri de 342,6 milioane lei și cheltuieli de 512,6 milioane lei, rezultând o pierdere netă de 170,0 milioane lei. În anul 2023, veniturile au crescut la 411,8 milioane lei, cheltuielile au scăzut la 383,7 milioane lei, generând profit net de 28,1 milioane lei. În anul 2024, veniturile au continuat să crească la 623,9 milioane lei, însă cheltuielile de 625,9 milioane lei au determinat pierdere netă de 2,0 milioane lei. Această evoluție evidențiază fluctuații ale rezultatului financiar, semnalând riscuri operaționale și riscuri legate de eficiența gestionării cheltuielilor. Informațiile contabile, prezentate vizual și numeric, permit managementului identificarea riscurilor și fundamentarea deciziilor financiare pentru menținerea stabilității entității.

Prin urmare, informațiile furnizate de contabilitate prin situațiile financiare constituie baza analizei financiare și permit identificarea și evaluarea riscurilor, contribuind la adoptarea unor decizii financiare eficiente pentru menținerea stabilității economice a entității.

CONCLUZII/RECOMANDĂRI

Analiza situațiilor financiare ale entității evidențiază că informațiile contabile constituie baza fundamentală pentru evaluarea și gestionarea riscurilor financiare. Coeficientul lichidității totale indică o capacitate moderată de acoperire a obligațiilor curente, în timp ce rata autonomiei financiare arată o independență relativ stabilă față de sursele externe de finanțare, ceea ce contribuie la reducerea riscului de îndatorare excesivă. Evoluția provizioanelor, în creștere pe parcursul perioadei analizate, reflectă o abordare prudentă și credibilă a obligațiilor viitoare și a riscurilor anticipate. Corelația dintre activele nete și capitalul social, cu valori superioare unității, indică că activele nete acoperă integral capitalul social, ceea ce confirmă o poziție financiară stabilă și un risc patrimonial redus. Analiza venituri–cheltuieli și a rezultatului net arată fluctuații semnificative ale performanței financiare, subliniind necesitatea monitorizării continue a cheltuielilor și veniturilor pentru prevenirea pierderilor nete.

În baza acestor concluzii, se recomandă: menținerea și monitorizarea indicatorilor de lichiditate și autonomie financiară pentru consolidarea stabilității financiare; optimizarea planificării și gestionării cheltuielilor pentru reducerea fluctuațiilor rezultatelor financiare; constituirea provizioanelor adecvate pentru anticiparea obligațiilor viitoare; utilizarea informațiilor contabile ca instrument de suport pentru luarea deciziilor financiare eficiente; și analiza periodică a relației dintre venituri și cheltuieli pentru identificarea rapidă a dezechilibrelor și ajustarea strategiilor economice.

Astfel, contabilitatea și finanțele interacționează direct în procesul de identificare, evaluare și gestionare a riscurilor, iar integrarea datelor contabile în analiza financiară permite managementului să adopte decizii fundamentate care asigură stabilitatea și performanța economică a entității.

REFERINȚE:

1. Chișinău Gaz. Site web. (2026). Disponibil la: https://chisinaugaz.md/storage/files/2024Situatii%20financiare%202024.pdf.

2. Legea contabilității și raportării financiare nr. 287 din 15.12.2017. (2017). Disponibil la: https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=140124&lang=ro#.
3. Nederița, A., Grabarovschi L. și Popovici A. (2023). *Contabilitate financiară. Note de curs.* (*Partea 1*). Chişinău: ASEM.
4. Țiriulnicova, N. (2004). *Analiza rapoartelor financiare.* Chișinău: ACAP.

Coordonator științific: CARAMAN Stela, asistent universitar
Academia de Studii Economice din Moldova, Republica Moldova Chișinău, str. Bănulescu-Bodoni 61, www.ase.md
Telefon: + 373 69 136 050
e-mail: caraman@ase.md